

Biblioteksplan för Söderköpings kommun 2010-2012

Inledning

Biblioteksplanen revideras vart tredje år och fastställs av kommunfullmäktige. Samordnande för det arbetet är folkbiblioteket. Biblioteksplanen består av följande delar:

Gemensam biblioteksvision fastställer den samlade synen på hur biblioteken i Söderköpings kommun ska arbeta. Visionen ses över och fastställs vid revidering av planen.

Utvecklingsplanerna utgör tillsammans Biblioteksplanen. De är långtidsplaner på 3 år och innefattar samtliga bibliotekstyper. De finns inom följande arbetsområden: Barn och ungdom, Förskoleverksamhet och skolbarnomsorg, Grundskolebibliotek, Gymnasiebibliotek, Vuxna.

De upprättas av varje biblioteksansvarig avdelning, revideras årligen och fastställs i kommunfullmäktige i samband med årsbudget.

Dokumentet i sin helhet finns tillgängligt på kommunens hemsida med samtliga lagar, läroplaner, utvecklingsplaner mm länkade.

Söderköpings Vision 2020 ligger till grund för utformningen av Biblioteksplanen: ”Söderköping är en av landets mest åtråvärda kommuner att uppleva, leva och verka i. Småskalighet, närhet och kvalitet ger oss en stark egen position i den expansiva fjärde storstadsregionen.”

Gemensam biblioteksvision

Utifrån visionens tankar om det goda livet, värdeord som närhet, trygghet, omtanke och småskalighet och vår identitet som en attraktiv mötesplats har biblioteken gemensamt format sin vision:

”Biblioteken i Söderköping skall tillhandahålla ett rikt och varierat utbud av medier av god kvalitet till alla kommuninvånare, skolelever och övriga studerande för att därmed stimulera till läsintresse och kunskapsinhämtande. Biblioteken skall vara tillgängliga för alla kategorier av människor och vara en plattform för det demokratiska samhället.”

Biblioteken i Söderköping arbetar tillsammans för att förverkliga denna vision.

Biblioteksplanen är ett gemensamt dokument för grundskolebibliotek, gymnasiebibliotek samt folkbibliotek i Söderköpings kommun och ligger till grund för det arbete som sker på biblioteken och för det samarbete som sker mellan biblioteken.

Utvecklingsplan Barn och ungdom, Söderköpings stadsbibliotek 2010-2012

Bibliotekets uppgift är att skapa läslust, förmedla information och informationskompetens. I Söderköpings kommun finns en barnbibliotekarie som har till uppgift att arbeta läsfrämjande, med betoning på språkutveckling, informationskompetens och läslust.

Barn- och ungdomsverksamheten utgår från Stadsbiblioteket och den barnbibliotekarietjänst som finns där. Målgruppen för verksamheten är barn och ungdomar 0-20 år, för att nå dem riktas en del av verksamheten mot personal och föräldrar inom barnomsorg och skola. Programverksamhet för barn och ungdomar under deras fritid arrangeras av kommunens kultursekreterare, i samarbete med barnbibliotekarien.

Folkbiblioteket samarbetar med barnomsorg och grundskola. Barnboksveckor återkommer årligen, i samarbete med barnomsorgen. Gemensamt kommunabonnemang finns på databaserna Landguiden och Alex-online. Folkbiblioteket ansöker årligen om Kulturrådsbidrag för inköp av litteratur till kommunens folk- och skolbibliotek, redovisning och inköp ingår. Folkbiblioteket samarbetar även med grundskolorna om inköp av Bok & Daisy för lästräning.

Boklådor och Temalådor är en del av servicen till barnomsorg och grundskolor, så även bibliotekariemedverkan på föräldramöten samt personalinformation angående nyutgiven barnlitteratur. Samtliga klasser i år 2, 5 och 7 inbjuds årligen till Stadsbiblioteket för visning, handledning i informationssökning och bokprat. Fortbildning i informationssökning för grundskollärare erbjuds vid behov.

Folkbiblioteket är ett stöd för grundskolebiblioteken och medverkar till att utveckla dessa samt att stötta biblioteksansvariga i att administrera biblioteksverksamheten. I nuläget kompenserar folkbiblioteket i hög grad grundskolornas bibliotek i stället för att vara ett gott komplement. Service till grundskolor utgör en stor del av folkbibliotekets resurser.

Läsning och läsupplevelser

Biblioteket tillhandahåller ett brett utbud av barn- och ungdomslitteratur. På barn- och ungdomsavdelningen finns datorer med internetanslutning. Andra befintliga medier är ljudböcker, tidskrifter, cd-romspel, DVD-filmer, musik och sagor på cd. Lättlästa böcker, Daisy-talböcker samt Bok & Daisy är också en del av utbudet. Via hemsidan kan man låna strömmande ljudböcker, e-böcker och e-musik. I biblioteket finns även en Mediejukebox, som är en nedladdningsstation för ljudböcker, film, språkkurser, spel och lokal musik.

MÅL

- Nå de små barnen och deras föräldrar genom mer utvecklat samarbete med BVC och MVC samt den i kommunen planerade Familjecentralen ang läsförbättring och språkutveckling
- Hitta nya metoder för att utveckla samarbetet med barnomsorgen.
- Hitta fler och nya metoder för att nå barn och ungdomar under deras skol- eller fritid för läsförbättringsarbete.
- Bevaka och erbjuda nya mediaformer.

Information och lärande

Biblioteket arbetar med handledning och utbildning i informationssökning och källkritik, främst med elever i år 5 och 7 men vid behov erbjuds även lärare detta. Att lära ut sökkompetens och källkritik genom att handleda besökaren, både i det fysiska och virtuella biblioteket är en viktig pedagogisk uppgift för biblioteket.

MÅL

- Erbjud kompetensutveckling till personal inom barnomsorg och grundskola gällande informationssökning, informationskompetens, läslust samt ny och anpassad media.

Tillgänglighet

Huvudbiblioteket i Stinsen ligger centralt, många barn och ungdomar besöker därför biblioteket på sin fritid. Barn- och ungdomsavdelningen ligger i entréplan.

Avdelningen är pga för liten fri yta inte tillräckligt tillgänglig för rullstolsburna, småbarnsföräldrar med barnvagn eller större barngrupper.

Hemsidan uppdateras kontinuerligt, flera sidor för barn finns med länkar och information både för studier och lässtimulans. Barn som bor utanför tätorten får inte service på samma villkor som de barn som bor i tätorten. Endast två små filialer finns med mycket begränsade öppettider.

MÅL

- Planera för en utbyggnad eller utökning av Barn- och ungdomsavdelningen pga tillgänglighetskraven
- Tillgänglighetsanpassa bibliotekets hemsida.
- Stödja skolbiblioteken i införandet av datoriserade biblioteksrutiner.
- Arbeta för en mobil enhet som kan erbjuda service åt barn och ungdomar utanför tätorten.

Utvecklingsplan litteraturförsörjning och läsfrämjande inom barnomsorgen

2010-2012

Barnomsorgen har en mycket betydande och viktig roll i barnens utveckling inte minst när det gäller språkutveckling och förmågan till kreativt tänkande. Alla barn har rätt att äga ett språk, en egen fantasivärld och ska stimuleras till att utveckla sin inlevelseförmåga och medkänsla.

Det är därför viktigt att personalen läser för barnen och arbetar med litteratur på olika sätt. En del föräldrar inser kanske inte läsandets stora betydelse och då kan barnomsorgen (där de flesta barn finns) bidra med den nödvändiga grunden. Om barnen tillägnar sig ett språk under sina första år, underlättar det för läs- och skrivutvecklingen i skolan.

”Förskolan skall lägga grunden för ett livslångt lärande.” Lpfö98

”Språk och lärande hänger oupplösligt samman liksom språk och identitetsutveckling. Förskolan skall lägga stor vikt vid att stimulera varje barns språkutveckling och uppmuntra och ta till vara barnets nyfikenhet och intresse för den skriftspråkliga världen.” Lpfö 98

Barnomsorgen i Söderköpings kommun utgörs av förskolor, pedagogisk omsorg, fritidshem och öppna förskolor. Verksamheterna bedrivs i både kommunal och enskild regi. De kommunala verksamheterna är fördelade inom 5 geografiska områden. Utvecklingsplanen behandlar i första hand den kommunala barnomsorgen.

Folkbiblioteket ansöker årligen om Kulturrådsbidrag för inköp av litteratur till förskoleverksamhetens och den pedagogiska omsorgens fasta bokbestånd. Redovisning och inköp görs av folkbiblioteket. Alla barnomsorgsenheter erbjuds bokdepositioner från folkbiblioteket. Dessa är att betrakta som en del av grundbeståndet. Det finns även möjlighet att specialkomponera boklådor vid temaarbeten. Folkbiblioteket erbjuder också bibliotekariemedverkan på föräldramöten samt personalinformation angående nyutgiven litteratur. Varje år samarbetar folkbiblioteket med kulturskolan och barnomsorgen kring Barnboksveckorna. Med boken som utgångspunkt utforskar vi olika kreativa uttrycksformer. Barnboksveckorna avrundas med en utställning på folkbiblioteket.

Läsning och läsoplevelser

Böcker är en grundförutsättning för det språkliga arbetet inom barnomsorgen. De flesta av barnomsorgens enheter har egna fasta bokbestånd, samtliga erbjuds bokdepositioner från folkbiblioteket. De enheter som har nära till sitt bibliotek besö-

ker det emellanåt tillsammans med barnen. Flera enheter har inte möjlighet att göra detta eftersom avståndet är för långt och kommunikationerna dåliga.

Förskolor och dagbarnvårdare arbetar aktivt med bokläsning för barnen och många använder bokläsning som en del i temaarbeten. Flera av fritidshemmen ser till att barnen har tillgång till böcker men har inte alltid möjlighet att läsa för barnen eller besöka folkbiblioteket tillsammans med barnen. De flesta fritidshem i kommunen har tillgång till ett skolbibliotek.

Samarbetet med folkbiblioteket fungerar på det stora hela bra men det finns önskemål om förnyat bokbestånd och tätare bokdepositioner.

MÅL

- Samarbetet mellan folkbiblioteket och barnomsorgen ska utvecklas.

Information och lärande

Samtliga pedagoger inom barnomsorgen bjuds in till information om nya barnböcker. Barnbibliotekarien vid folkbiblioteket informerar. Detta sker en gång per år. En förteckning över ny facklitteratur skickas varje år till samtliga enheter. Det finns önskemål om fler temalistor, litteratur inom ämnet pedagogik samt kurser eller föreläsningar om hur man på olika sätt kan arbeta läsfrämjande.

MÅL

- Folkbiblioteket ska informera och inspirera personalen inom barnomsorgen till arbete med läsfrämjande aktiviteter. Detta görs genom stöd vid temaarbeten och tips på metoder för läsfrämjande aktiviteter.

Tillgänglighet

Samtliga enheter har tillgång till litteratur, merparten önskar och får bokdepositioner från folkbiblioteket. Flera enheter har långt till folkbiblioteket och kan därför inte besöka det för att låna böcker med barnen eller besöka utställningar.

MÅL

- Alla barnomsorgsenheter ska ha god tillgång till litteratur.

Utvecklingsplan Grundskolebibliotek 2010-2012

Skolbiblioteket ska vara ett pedagogiskt redskap för såväl elever som pedagoger. Det är av stor betydelse att eleverna har tillgång till biblioteket under sin skoltid, att skolbiblioteket finns nära barnen. I dag arbetar eleverna med ett undersökande arbetssätt där det är viktigt att själv kunna söka information i olika källor och att kunna använda olika medier. Det är också viktigt att eleverna får utveckla förmågan till kritiskt tänkande dvs. att kritiskt granska och värdera information. Det finns ett starkt samband mellan bemannade skolbibliotek och god läsförmåga, och läsande barn blir kloka och språkligt kompetenta vuxna. För att locka till läsning måste barn och ungdomar ges chanser till lustfyllda läsoplevelser. Här har skolbiblioteken en viktig uppgift!

"Inom grundskolan och gymnasieskolan skall det finnas lämpligt fördelade skolbibliotek för att stimulera skolelevernas intressen för läsning och litteratur samt för att tillgodose deras behov av material för utbildningen." Bibliotekslagen §5

"Rektorn har ansvaret för skolans resultat och har därvid, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att (...) skolans arbetsmiljö utformas så att eleverna får tillgång till handledning, läromedel av god kvalitet och annat stöd för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, t.ex. bibliotek, datorer och andra hjälpmedel." Lpo94

Söderköpings kommun har idag tio grundskoleenheter fördelade på fem rektorsområden. Det finns även ett rektorsområde med speciella skolformer för elever med särskilda behov. I kommunen finns också två fristående grundskolor. Utvecklingsplanen behandlar endast de kommunala skolorna. Av de tio grundskoleenheterna saknar endast en enhet ett skolbibliotek (en av enheterna har två skolbibliotek). Vid samtliga finns en biblioteksansvarig men endast tre skolbibliotek är bemannade på fasta tider någon gång under skolveckan. Två av skolorna på landsbygden har integrerade filial- och skolbibliotek.

Läsning och läsoplevelser

Skolbiblioteken används i första hand till att låna böcker och för att söka information i facklitteratur. Merparten av skolbibliotekens bestånd utgörs av skönlitteratur. Det är i stort sett endast böcker som finns i bibliotekens bestånd, tidskrifter finns i knappt hälften av skolbiblioteken. Ljudböcker finns endast i de kombinerade filial- och skolbiblioteken. Böcker på hemspråk finns inte i något skolbibliotek. Daisyböcker och kombinerat material (Bok & Daisy) finns i regel inte i skolbiblioteken utan på annan plats i skolan. Läsprogram via datorer för Daisy, MP3- och Daisy-spelare saknas i alla skolbibliotek. För samtliga grundskolor finns kommungemensamma program för läsundervisning men dessa används endast i

ett skolbibliotek. I genomsnitt köper man litteratur till biblioteken för ungefär 45 kr per elev och år. Flera skolbibliotek behöver gallras för att ge plats åt mer aktuell litteratur.

Ungefär hälften av biblioteken tillhandahåller någon eller några datorer med Internetuppkoppling.

I nuläget har fyra av tio skolbiblioteksansvariga tid avsatt för att sköta skolbiblioteket, mellan en till fyra timmar per vecka. Det finns inte tid till bokprat eller andra läsfrämjande insatser, den avsatta tiden går åt till öppethållande, bokinköp samt skötsel av biblioteket och dess bestånd. Flera skolbiblioteksansvariga har vid något eller flera tillfällen skött biblioteket på sin fritid, verksamheten bygger till stor del på att det finns tillräckligt intresserad personal som kan tänka sig att göra en insats för sitt skolbibliotek.

Enligt en nyligen gjord enkätundersökning önskar många lärare fler bokprat än vad folkbiblioteket kan erbjuda. Många har svårt att ta sig till staden för att besöka folkbiblioteket eftersom de allmänna kommunikationerna är dåliga eller helt obefintliga.

MÅL

- Alla skolenheter ska ha ett skolbibliotek i en särskilt avsatt och ändamålsenlig lokal.
- Varje grundskoleenhet ska ha en bibliotekspedagog vars främsta uppgift är att visa biblioteket som en pedagogisk resurs.
- Skolornas mediaanslag ska öka.

Information och lärande

Samtliga klasser i år 2, 5 och 7 inbjuds årligen till folkbiblioteket för handledning i informationssökning. Liknande kan för närvarande inte erbjudas av skolbiblioteken. Enligt många lärare önskas mer handledning för elever i informationssökning och källkritik.

Genom kommunlicenser som köpts in i samarbete mellan grundskolorna, gymnasieskolan och folkbiblioteket har alla kommunala grundskolor tillgång till databaserna Landguiden och Alex-online. Folkbiblioteket erbjuder, vid behov, grundskolans lärare utbildning i användandet av dessa databaser. Grundskolorna har inga övriga/egna abonnemang på andra databaser.

MÅL

- Alla elever i grundskolan ska ha undervisning i informationssökning och källkritik.
- Skolornas samarbete med folkbiblioteket ska utvecklas.

Tillgänglighet

Alla skolbibliotek kan användas av lärare och elever under hela skoldagen. Bibliotekslokalerna är ofta låsta, men eleverna kan gå dit tillsammans med en vuxen. Flera av skolbiblioteken används till andra aktiviteter såsom klassrum, datasal och grupprum. Knappt en tredjedel av skolbiblioteken är bemannade på fasta tider (1-4 timmar per vecka). Inget skolbibliotek har en egen hemsida.

Hälften av skolbiblioteken har den datoriserade katalogen och utlåningssystemet Freelib som är samma typ av biblioteksdatasystem som används i folkbiblioteket. Än så länge är endast skolornas biblioteksbestånd registrerade i biblioteksdatasystemet. Det finns dock stora vinster med att registrera hela skolans bestånd (samtliga läromedel). Det skulle ge möjlighet att överblicka all media och ge samordningsvinster, både ekonomiskt och i form av högre service till användarna. Genom ett datoriserat biblioteksdatasystem kan man utnyttja de samlade resurserna mer effektivt, t.ex. genom att vid behov låna böcker från varandra.

MÅL

- Varje skolbibliotek ska ha ett biblioteksdatasystem där skolans hela bestånd är registrerat. Biblioteksdatasystemet ska vara detsamma i samtliga skolor och folkbiblioteket.
- Skolbiblioteken ska ha ökad tillgänglighet för eleverna.
- Skolbiblioteken för år 7-9 ska sträva mot bemannade öppettider.

Utvecklingsplan Gymnasiebiblioteket på Nyströmska skolan 2010-2012

Inledning

Detta är en reviderad version av planen för 2007-2008. 2011 genomförs en gymnasiereform med ny läroplan, nya program mål och nya kursplaner. Det kommer att påverka verksamheten vid gymnasiebiblioteket i framtiden.

Styrdokument för biblioteksverksamheten

Biblioteksverksamheten på Nyströmska skolan styrs av läroplanen (Lpf 94), skolans författningssamling (SKOLFS) och Bibliotekslagen. Biblioteket är en självklar del i gymnasieskolans och vuxenutbildningens verksamhet enligt skolans styrdokument Lpf 94. Biblioteket ska fylla en central funktion vid informations-sökning, källkritiskt arbete och kunskapsinhämtande i skolans ämnen. Biblioteket är en förutsättning för demokratifostran i skolan och ger alla elever träning i och kunskap om hur man söker information. Biblioteket ger möjligheter att erbjuda eleverna individuellt anpassade källor som komplement till kursböckerna. Eleverna får i biblioteket möjlighet att tränas i att söka i många olika källor och granska dessa kritiskt. Informationskompetens är grundläggande för att klara dagens vardagsliv, men är också en förutsättning för att klara högskolestudier.

Biblioteket fungerar som Nyströmska skolans hjärta och är därför placerat centralt i huvudbyggnaden. Det består av fyra rum av olika storlek.

I en av de större salarna finns bibliotekets informationsdisk med arbetsplatser för bibliotekspersonalen. På informationstorget finns en dator för sökning i bibliotekskatalogen. samt en speciell självutlåningsapparat som lånar ut, lånar om och larmar av böckerna. Här finns också tio datorer för informationssökning. Det finns en kopieringsmaskin samt skrivare för skolans elever och personal. I den andra salen finns skönlitteratur samt fackavdelningar för språk och litteratur. Där finns också läsfåtöljer, tre arbetsbord för sammanlagt tolv elever, fem enskilda arbetsplatser och fyra arbetsplatser med läsapparater för mikromedier. I ett rum finns facklitteratur, fem bord med sammanlagt tjugo arbetsplatser och en sökdata. Ett rum innehåller tidskrifter, en sökdata för tidskriftsartiklar, åtta arbetsplatser och tre läsfåtöljer.

I biblioteket arbetar en bibliotekarie på heltid, samt en på ¾-tid. Nyströmska skolans bibliotek är öppet klockan 8-16 tre dagar i veckan och 8-15 övriga två. Biblioteket är alltid bemannat. Bibliotekets användare är 2010 ca 450 gymnasieelever varav ca 40 på individuella programmet, ca 220 komvuxelever, drygt 100 på övriga vuxenutbildningar och drygt 80 anställda.

Bibliotekarierna bistår elever och personal när de ska finna litteratur i biblioteket. De bevakar utgivning och utveckling inom medieområdet, väljer, köper in och utrustar bibliotekets medier, samt ser till att materialet är tillgängligt och sökbart i bibliotekskatalogen, på hyllorna och i datorerna. Bibliotekarierna ansvarar för bokvård, bokuppsättning, kravhantering samt för utlåning ur skolans bibliotek och fjärrlån från andra bibliotek. De vårdar bibliotekets samlingar för att se till att beståndet är aktuellt och relevant.

Bibliotekarierna registrerar och lånar ut även skolans kursböcker och sköter kravhanteringen för detta. De arbetar med och uppdaterar bibliotekets hemsida. Bibliotekarierna undervisar i informationssökning, både i biblioteket och i den ordinarie klassrumsundervisningen och deltar aktivt i undervisningen genom att ge förlöpande handledning till enskilda elever och elevgrupper vid större fördjupningsarbeten, projekt etc. De deltar regelbundet på ämneskonferenser och i programgruppsmöten och ingår på olika sätt i skolans pedagogiska verksamhet.

Bibliotekarierna stimulerar och ger inspiration inför elevernas och personalens läsning genom utställningar och ”bokprat” i grupper. De sammanställer litteraturlistor och plockar ihop böcker för olika arbetsområden. Bibliotekarierna anordnar kulturaktiviteter för och med elever med anknytning till litteratur som t ex författarbesök, utställningar och poesidagar.

De håller kontakt och samarbetar på olika sätt med kommunens stadsbibliotek i Stinsen. De deltar i nätverksmöten med övriga gymnasiebibliotekarier i länet

Biblioteket innehåller flera samlingar. Fackboksamlingen består i april 2009 av 9726 fackböcker på svenska och engelska. Den skönlitterära samlingen innehåller drygt 5700 böcker på, i första hand svenska och engelska men också några på övriga moderna språk som förekommer på Nyströmska skolan. Tidskriftssamlingen består idag av ca 100 tidskrifter inom olika ämnesområden. Från gymnasiebibliotekets hemsida kan man nå olika databaser och uppslagsverk i databasform. Flera av de informationskällor som skolan har licens till, har införskaffats i samverkan med grundskolorna och stadsbiblioteket. På hemsidan kan bibliotekets användare finna olika typer av redskap och verktyg när de söker information, t ex en länksida speciellt utformad för Nyströmska skolans verksamhet.

I samarbete med folkbiblioteket söks kulturrådsbidrag för litteraturinköp varje år. Gymnasiebiblioteket får också del av de litteraturstödda boktitlar som skickas från Kulturrådet fyra gånger/år.

Lärarna anser generellt att biblioteket är nödvändigt för att undervisningen ska kunna bedrivas i enlighet med läroplanen. De anser också att det är av stort värde att kunna samarbeta med skolbibliotekarien för att eleverna ska beredas möjlighet att arbeta självständigt med informationssökning. Den smidiga utlåningen av kurslitteraturen är en tidsbesparing av elevernas lektionstid och lärarnas arbetstid, samt bidrar också till att läromedlen inte försvinner.

Eleverna använder biblioteket mer och mer under sin studietid. De uttrycker i de årliga enkätundersökningarna att biblioteket är en hjälp till bättre studier, används väldigt ofta och betyder mycket för skolarbetet. De menar att biblioteket är ett centrum för kunskap och möten på Nyströmska skolan. Eleverna säger att de lärt sig att söka information på ett helt nytt och effektivt sätt och de poängterar att det är bra för dem.

Mål

Nyströmska skolans bibliotek ska inrikta sitt arbete på att:

- utveckla och fördjupa det pedagogiska samarbetet med lärarna
- finna nya metoder för att stimulera intresset för läsning av skönlitteratur och på så sätt främja elevernas läsutveckling
- finna nya metoder för att främja läsutvecklingen hos lässvaga elever i samarbete med specialpedagogerna
- finna nya kommunikationsvägar till vuxenutbildningen
- fortsätta att regelbundet utvärdera verksamheten med den återkommande elevenkäten
i åk 3
- utveckla samarbetet med biblioteken i grundskolan och med kommunbiblioteket
- fortsätta att utveckla bibliotekskommittén på skolan och där ständigt utvärdera och arbeta med utveckling av biblioteket och diskutera dess verksamhet.
- utveckla kulturaktiviteter för och med elever med anknytning till litteratur som t.ex författarbesök, bokcirklar, poesidagar och utställningar

Dessutom ska man inom skolans egen verksamhetsplan arbeta med att möjliggöra följande:

- öka bemanningen till två heltidstjänster
- ge lärarna möjlighet att systematiskt engagera sig i bibliotekets utveckling och verksamhet
- utlåning av kurslitteratur bör utvecklas till ett enklare och mer flexibelt system, där litteraturen t.ex kan lånas på andra platser inom skolan än i biblioteket. Kurslitteraturen bör förvaras nära biblioteket, t.ex. i sal 216, där vi har en ritning på hur detta skulle kunna lösas.
- införskaffa nya och flera datorer med högre teknisk prestanda
- skapa ett tyst läsrum för elever i anslutning till biblioteket och grupparbetsplatser samt kurslitteraturförvaring
- skapa ytterligare plats för litteratur i biblioteket

Utvecklingsplan Vuxna, Söderköpings stadsbibliotek 2010-2012

Läsning och läsupplevelser

Mediabeståndet ska präglas av mångfald och kvalitet i såväl innehåll som form. De tryckta medierna har naturligtvis en stark position men ska också kompletteras med nya medieformer, t.ex. ljudböcker, Daisy-böcker, DVD och elektroniska medier.

Alla människor har rätt till information, litteratur och läsupplevelser. Därför är det viktigt att också köpa in anpassade medier för personer med olika funktionshinder.

Bibliotekets uppgift är att bevaka medieutvecklingen och göra ett aktivt inköpsurval utifrån besökarens intressen och önskemål. Beståndet ska spegla samtiden, beskriva historiska skeenden samt skapa läslust, nyfikenhet och engagemang.

Marknadsföring på olika sätt ska stimulera till ökat läsintresse.

Alla medier kan inte och ska inte köpas in. Urval sker genom aktiv läsning av recensioner i dags- och fackpress, i Bibliotekstjänsts recensionsservice, genom förlagens nyhetsbrev samt information i radio och tv. Kontinuerlig översyn av inköpsrutinerna görs för att säkerställa att leverans av media från beställning till kund går så fort som möjligt.

För att kunna tillgodose även litteratur inom områden med snäv läsekrets, ett litet språkområde och för att öka utbudet för läshandikappade, finns ett nätverk av bibliotek som bistår med kompletterande medieförsörjning.

MÅL

- Utveckla nya metoder för att inspirera till läsning både i det fysiska biblioteket och genom hemsidan
- Bevaka och erbjuda nya mediaformer
- Erbjuder anpassade medier, bevaka utvecklingen kring dessa och informera om möjligheten till anpassade medier

Information och lärande

Biblioteket är en mötesplats för lärande i vid bemärkelse, en plats som besöks av många grupper människor, på olika nivåer i sitt lärande. Målgrupper är alla som deltar i ett lärande, oavsett om lärandet är formellt eller informellt, i grupp eller enskilt.

Utgångspunkten är att biblioteket ska användas som en resurs i det livslånga lärandet.

Dagens samhälle kräver i många fall att medborgaren tar emot och lämnar information med hjälp av dator och andra tekniska hjälpmedel. Myndigheter, banker m.fl. erbjuder digitala tjänster. Alla har inte möjligheten att skaffa den utrustning som behövs för att kunna använda tjänsterna, alla har heller inte kunskapen om hur man använder datorer och digitala tjänster. Detta kan i förlängningen innebära att man inte har möjlighet att utöva sina demokratiska rättigheter. Här har biblio-

teket en mycket viktig roll som utbildare och handledare.

Särskild vikt ska läggas vid att även personer med någon form av funktionsnedsättning ska kunna utnyttja de tekniska resurser som erbjuds.

Ett mer flexibelt lärande inom utbildningssystemet, med ett större individuellt ansvar för att ta fram relevant information för sitt ämne ställer också krav på att bibliotekspersonalen anpassar sitt arbetssätt mot handledning och utbildning i informationssökning och källkritik.

Samarbetet med vuxenutbildningsanordnare, gymnasie- och universitetsbibliotek, studieförbund och andra som arbetar med vuxnas lärande är mycket viktigt.

Biblioteket ska kunna erbjuda studerande på olika nivåer den tekniska utrustning och erbjuda det stöd som behövs för att t.ex. kunna genomföra studier på distans. Alltmer information finns tillgänglig via Internet och i databaser. Det betyder inte att informationen alltid är lätt att hitta. Risken finns att informationsklyftorna mellan den resursstarka och den resurssvaga medborgaren ökar.

Biblioteket har här ett ansvar för att utjämna klyftorna och för att ge alla lika rätt till kunskap.

Att lära ut sökkompetens och källkritik, att handleda besökaren, både i det fysiska biblioteket och i det virtuella är en viktig pedagogisk uppgift för biblioteket.

Biblioteket ska erbjuda kvalificerad informationssökning och utbildning i användandet av databaser och interaktiva tjänster för såväl studerande i utbildningar på olika nivåer som för den som vill lära sig på egen hand.

MÅL

- Samverka med studieförbund, föreningar, vuxenutbildningsanordnare, gymnasie- och universitetsbibliotek
- Vara en resurs för distansstuderande genom att erbjuda utbildning i informationskompetens och källkritik samt handleda i informationssökning
- Erbjud utbildning i användandet av Internet och databaserade tjänster, både för nybörjare och mer vana användare

Tillgänglighet

Tillgänglighet handlar om möjlighet för alla att nå bibliotekets tjänster, såväl i det fysiska biblioteket, på hemsidan, i bemötandet och med tillgång till olika medier.

En särskilt viktig grupp i bibliotekets tillgänglighetsarbete är äldre och personer med funktionsnedsättning. För att nå dessa bör biblioteket även rikta sin verksamhet mot personal inom omsorg- och äldreomsorg, handikappföreningar och intresseorganisationer.

Hemsidan ger en möjlighet att utnyttja bibliotekets tjänster dygnet runt med bl.a sökning i bibliotekskatalogen, omlån, tillgång till informationsdatabaser och lästips.

Arbetet med att utveckla hemsidan med dessa tjänster är en viktig uppgift.

I Östergötland pågår arbetet med att upphandla ett gemensamt biblioteksdatasystem vilket kommer att innebära både samordningsvinster ekonomiskt och en högre service för användarna.

Det är viktigt att Söderköpings bibliotek aktivt medverkar i arbetet med att välja system och att utforma rutiner för användningen av det gemensamma systemet. För att biblioteksservicen ska ske på samma villkor oavsett om man bor i tätorten eller på landsbygden bör möjligheterna till mobila biblioteksenheter undersökas.

MÅL

- Tillgänglighetsanpassa bibliotekets lokaler och bibliotekets hemsida fullt ut
- Utveckla fler e-tjänster som kan nå via hemsidan
- Bevaka den tekniska utvecklingen inom medie- och informationsområdet för att kunna ge god service till personer med funktionsnedsättning
- Utveckla samarbete/nätverk med förmedlare inom omsorg- och äldreomsorg, föreningar och organisationer
- Att i samarbete med övriga östgötabibliotek införa ett gemensamt biblioteksdata-system
- Undersöka hur mobila biblioteksenheter skulle kunna förbättra servicen för invånare utanför Söderköpings stad